

1 situacija

Mokytojai informuoja mane, kad mano vaikas dažnai ką nors išleidžiančio pasako apie kitą vaiką klasėje. Pertraukų metu grupelė mokinių, kurioje mano vaikas lyderiauja, žemina kitus mokinius. Tačiau man paklausus savo vaiko, jis tvirtina, kad yra niekuo dėtas.

2 situacija

Vaikas iš mokyklos grįžta nusiminięs, kartais supurvintais rūbais, sugadintais daiktais. Sužinojau, kad pertraukų metu laiką leidžia vienas. Nusprendžiau eiti į mokyklą ir išsiaiškinti, kas vyksta. Tačiau vaikas prašo to nedaryti, nes bus tik blogiau... Visi juoksis.

3 situacija

Kartais vaikas pasakoja, kaip mokykloje kiti vaikai žemina klasioką. Jis nekartą yra matęs, kaip klasiokas slepiasi per pertraukas tualete. Niekas nepasako apie tai mokytojams, nes niekas nenori būti skundiku.

Patyčios – tai toks elgesys, kai:

- ▶ kas nors tyčia skaudina kitą;
- ▶ tyčiniai veiksmai pasikartoja;
- ▶ skaudinamas fiziškai arba emociškai silpnesnis.

→ Jei jūsų vaikas tyčiojasi, patiria patyčias ar jas stebi, informuokite apie tai mokyklos atstovus. O elektroninių patyčių atveju informuokite LR Ryšių reguliavimo tarnybos karštąją liniją, pateikdami pranešimą interneto svetainėje (pranesk.draugiskasinternetas.lt)

→ Susipažinkite su vaiko mokyklos parengta reagavimo į smurtą ir patyčias tvarka. Bendradarbiaukite su mokyklos atstovais.

→ Vaikui kilus klausimų dėl patyčių sprendimo galimybių, padrąsinkite jį kreiptis į „Vaikų liniją“ nemokamu telefono numeriu 116111, parašyti laišką vaikulinija.lt svetainėje arba pabendrauti su budinčiais konsultantais pokalbiais internetu.

BEPATYČIU

bepatyciu.lt

Vaikų linija

Emocinė parama vaikams ir paaugliams telefonu **116 111** kasdien nuo **11 iki 23 val.** internetu vaikulinija.lt

Bendrai finansavo Europos Sąjunga
Europos infrastruktūros tinklų priemonė

AR MANO VAIKAS:

TYČIOJASI?

**PATIRIA
PATYČIAS?**

STEBI JAS?

Vaikams, kurie patiria patyčias, tyčiojasi ar stebi jas, reikalinga suaugusiųjų pagalba.

Vaikų linija

1 Galima įtarti, kad jūsų vaikas tyčiojasi. Labai svarbu imtis veiksmų, kad tokį elgesį sustabdytume, nes nereaguojant į netinkamą vaiko elgesį, jis gali agresyvuoti.

Jeigu Jūsų vaikas tyčiojasi:

- ▶ Pasistenkite išlikti ramūs, jūsų stiprios emocijos gali išgąsdinti vaiką, priversti jį gintis, meluoti.
- ▶ Pasakykite vaikui, kad sužinojote, jog jis tyčiojosi – įvardinkite tik aiškiai žinomus faktus.
- ▶ Paprašykite vaiko papasakoti apie įvykusią patyčių situaciją išsamiau.

- ▶ Įvardinkite, kad toks elgesys yra netinkamas, nepriklausomai nuo to, „kas pirmas pradėjo“.
- ▶ Priminkite vaikui apie elgesio taisykles, kurių privalo laikytis namuose ir mokykloje.
- ▶ Skirkite neagresyvią drausminimo priemonę, pavyzdžiui, apribojimą naudotis kompiuteriu tam tikrą laiką ar pan.
- ▶ Pasikalbėkite su vaiko mokytoju/-ais. Kreipkitės pagalbos į kitus specialistus (psichologus ar kt.).

2 Gali būti, kad jūsų vaikas patiria patyčias. Vaikai, iš kurių tyčiojasi, slepia patirtus nemalonius išgyvenimus, dažnai jaučia gėdą pasakoti arba galvoja, kad papasakojus bus tik blogiau.

Jeigu Jūsų vaikas patiria patyčias:

- ▶ Stenkitės išlikti ramūs – emocionali jūsų reakcija gali vaiką išgąsdinti.
- ▶ Sukurkite pasitikėjimo atmosferą ir paprašykite papasakoti apie tai, kas vyksta.
- ▶ Padrąsinkite, kad papasakodamas jis elgiasi teisingai. Pasakykite, kad niekas neturi teisės žeminti kito.
- ▶ Neskatinkite vaiko reaguoti agresyviai – „atsakyti tuo pačiu“.
- ▶ Pasitarkite su vaiku, ką kartu galėtumėte daryti šioje situacijoje. Informuokite vaiką apie savo veiksmus, pavyzdžiui, individualų pokalbį su klasės

auklėtoju/kuratoriumi ar kitais mokyklos darbuotojais. Paklauskite vaiko, ar jis norėtų dalyvauti kartu ir ką norėtų jiems pasakyti.

- ▶ Vaikui patiriant elektronines patyčias, pasikalbėkite, ką jis galėtų daryti. Pavyzdžiui, neatsakinėti į provokuojančias žinutes, blokuoti siuntėją, pranešti apie netinkamą kitų elgesį ir įžeidinėjimus svetainės administratoriui, LR Ryšių reguliavimo tarnybos karštajai linijai ([pranesk.draugiskasinternetas.lt](https://www.pranesk.draugiskasinternetas.lt)).
- ▶ Pagalvokite kartu su vaiku, ką jis galėtų daryti, pasikartojus patyčioms: kur galėtų kreiptis, kam pranešti.

3 Gali būti, kad jūsų vaikas stebi patyčias. Stebint patyčias gali kilti daug jausmų, pavyzdžiui: nerimas, baimė, kad tai gali nutikti ir tau, nusiuvylimas, neužstojus skriaudžiamojo, ir kt.

Jeigu Jūsų vaikas stebi patyčias:

- ▶ Pagirkite vaiką, kad papasakojo apie tai, ką matė.
- ▶ Neraginkite vaiko ginti skriaudžiamąjį – vaikas gali bijoti, kad iš jo ims tyčiotis.
- ▶ Paaiškinkite vaikui, kad jis, papasakodamas suaugusiems apie patyčias ar kitą smurtą, informuoja, o ne skundžia. Jis tai gali daryti ir anonimiškai, kitiems nematant ir negirdint.

- ▶ Pastebėjus patyčias elektroninėje erdvėje, padrąsinkite pranešti apie netinkamą elgesį svetainės administratoriui, LR Ryšių reguliavimo tarnybos karštajai linijai ([pranesk.draugiskasinternetas.lt](https://www.pranesk.draugiskasinternetas.lt)).
- ▶ Pasikalbėkite su vaiku, kaip jis galėtų elgtis, jei iš jo imtų tyčiotis, ir kas nutiktų, jei jis pats imtų tyčiotis.